

Handläggare:
Monika Lind
08 508 18 122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-08-25

Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslaget att befintliga anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten ska upphöra den 1 januari 2017.

Lena Rabe
tillförordnad stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
avdelningschef

Sammanfattning

Äldrenämnden har beslutat föreslå kommunfullmäktige att befintliga anhörig- och objektanställningar i stadens hemtjänst ska upphöra den 1 januari 2017. Nyanställningar tillåts inte sedan 1 januari 2016. Förvaltningen instämmer helt i äldrenämndens förslag. För att säkra insatsens kvalitet måste samma krav på kompetens, dokumentation etcetera ställas på alla hemtjänstutförare i staden. Möjligheten att göra undantag bör begränsas, eftersom de flesta behov bör kunna tillgodoses av det stora antal utförare som ingår i valfrihetssystemet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen egen regi – äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri i samråd med avdelningen beställare – äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ och familj inklusive socialpsykiatri.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd tar del av förvaltningens tjänsteutlåtande vid sitt sammanträde den 15 augusti.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att inte tillåta nya anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten från den 1 januari 2016. Som en följd av det har äldrenämnden genomfört en utredning av befintliga objekts- och anhöriganställningar. Anhörig- och objektanställda är närstående eller annan person som anställs för att utföra hemtjänstinsatser hos endast en person.

Kommunstyrelsen har remitterat utredningens resultat till ett antal instanser, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 1 september.

Remissen i sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2016 för Stockholms stad att ta bort möjligheten till nya anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten från den 1 januari 2016. Äldrenämnden har genomfört en utredning av vilka konsekvenser det skulle få att inte heller tillåta befintliga anhörig- och objektanställningar hos stadens olika hemtjänstutförare.

Äldrenämnden har granskat hemtjänstenheter med många anhörig- och objektanställda. Resultatet visar bland annat att många medarbetare har tidsbegränsade anställningar och arbetar deltid. Få har adekvat utbildning och det är vanligt med dåliga kunskaper i svenska språket.

En samlad bedömning är att den anhöriganställda ofta arbetar ensam och sällan träffar ledning eller kollegor. Det saknas möten för kompetensutveckling. Dokumentationen är bristfällig. Anhörig- och objektanställda arbetar ofta veckans alla dagar året runt, i strid mot gällande arbetstidslagstiftning.

Mot bakgrund av utredningens resultat beslutade äldrenämnden att föreslå kommunfullmäktige att anställningsformen inte ska

tillåtas i Stockholms stad från den 1 januari 2017. De som tidigare har varit anhörig- och objektanställda ska erbjudas stöd i form av utbildningsinsatser.

Äldrenämnden föreslår också att anställning av anhörig kan tillåtas om det finns särskilt starka skäl till det. Det kan till exempel handla om att behoven inte går att tillgodose på annat sätt. Beslut om anställning av anhörig ska fattas av beställarchef.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer helt i äldrenämndens förslag att befintliga anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten ska upphöra den 1 januari 2017. För att säkra insatsens kvalitet måste samma krav på kompetens, dokumentation etcetera ställas på alla hemtjänstutförare i staden.

Enligt äldrenämndens förslag ska dock anhörig- och objektanställningar vara tillåtet i särskilda fall. Förvaltningen menar att det i så fall bör vara i mycket begränsad omfattning. Bredden hos de företag som omfattas av valfrihetssystemet är stor och de allra flesta behov bör därför kunna tillgodoses ändå.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Anhörig- och objektanställningar inom hemtjänsten